

İSVEÇ KRALLIĞI

3 AYLIK DIŞ TEMSİLCİLİK RAPORU

Raporlama Dönemi: 2025 Ocak-Mart

Raporu Hazırlayan: Stockholm Ticaret Müşavirliği

Ticaret Müşaviri: Gökhan ÖRNEK

1- Temel Ekonomik Göstergeler

İsveç Krallığı	2023	2024	2023/2024 % Değişim	2024 (1-3)	2025 (1-3)	2024/2025 % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar -Milyar \$)	593	610,5	3,0	146,9	145,4	-1,0
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	-0,1	1,0	1100	0,0	0,9	-
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar – \$)	55.970	57.379	2,5	-	-	-
Tüketici Fiyat Enflasyonu (yıllık, %)	4,4	0,8	-81,8	4,1*	0,5*	87,8
İşgücü (Milyon)	5,3	5,2	-1,9	5,2	5,2	0,1
İşsizlik Oranı (%)	7,7	8,4	9,1	8,3	8,7	4,8
Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$)	4,8	6,8	41,7	2,9	3,6	24,1
İhracat (Milyar \$)	197,9	195,9	-1,0	49,9	50,7	1,7
İthalat (Milyar \$)	193,1	189,1	-2,1	47,0	47,1	0,3

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

* Mart ayı enflasyon verisidir.

DEĞERLENDİRME

İsveç dünyadaki en gelişmiş ülkeler arasında yer almaktadır. İnovasyon, sürdürülebilirlik, birlikte yaratma ve eşitlik odaklı yaklaşımı esas alan dinamik bir ekonomiye sahiptir. İş ortamı, sürdürülebilirlik, küresel rekabetçilik, dil becerileri, verimlilik ve inovasyon gibi pek çok uluslararası endekste İsveç en üst sıralarda yer almaktadır. Uzun dönemli politikalar ve küresel yaklaşım sayesinde İsveç ekonomisi istikrarlı bir görüntü sergilemektedir. İsveç 10,6 milyon nüfusu ile orta büyüklükte bir ülke olarak değerlendirilebilecek olmakla birlikte, 2024 yılı verilerine göre 610,5 milyar ABD Doları Gayrisafi Yurt İçi Hasılası (GSYİH), 57.379 ABD Doları gibi yüksek kişi başına düşen milli gelir düzeyi, 385 milyar ABD Doları dış ticaret hacmi ile ekonomik ve ticari açıdan önemli bir pazardır.

İhracata dayalı bir ekonomik büyüme politikası olan İsveç'te büyümenin temel dinamikleri güçlü ihracat, yatırımlar ve tüketimdir. Büyümenin temelindeki bu dinamikler, covid-19 pandemisi kaynaklı küresel ekonomik durgunluktan 2019 ve 2020 yıllarında olumsuz etkilenmiştir. Bununla birlikte İsveç ekonomisi 2021 yılındaki % 5,1 ve 2022 yılındaki % 2,6 oranındaki büyümenin ardından 2023 yılını % 0,1'lik küçülme ile tamamlamış, 2024 yılında ise % 1,0 oranında büyüme göstermiştir. İsveç ekonomisinde son dönemde yaşanmakta olan ekonomik durgunluk devam

etmekte olup, 2025 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine oranla takvimsel düzeltilmiş olarak % 0,9 büyüyen İsveç ekonomisi bir önceki döneme göre ise mevsimsel düzeltilmiş olarak % 0,2 daralmıştır. 2025 yılının ilk çeyreğinde GSYİH 2024 yılının aynı dönemine oranla % 1,0 azalarak 145,4 milyar ABD Doları olmuştur.

İsveç, genel olarak enflasyon oranında oldukça düşük-durağan bir profil izlemekte iken, 2022 yılında enflasyon İsveç için tarihi sayılabilecek seviyelere ulaşmış ve 2022 Aralık ayında % 12,3 olmuştur. Yaşanan gelişmelere bağlı olarak, enflasyonla mücadele kapsamında İsveç Merkez Bankası Riksbank 21 Eylül 2022 tarihinden itibaren politika faizinde tedrici artışlara gitmiş ve politika faiz oranı 27 Eylül 2023 tarihinde % 4,0'e yükselmiştir. Anılan politikanın da etkisiyle fiyatlar genel düzeyindeki artış hızı yavaşlamış olup, 2024 Aralık ayında % 0,8'e gerileyen enflasyon oranı 2025 Mart ayında % 0,5 olarak gerçekleşmiştir.

Enflasyonda yaşanan gerilemeye paralel olarak zayıf ekonomik faaliyetleri daha fazla desteklemek ve enflasyonun hedeflenen seviyede sabitlenmesine yardımcı olmak üzere Riksbank politika faizinde bir dizi indirimle gitmiş olup, son olarak 18 Haziran 2025 tarihinde açıklanan ve 25 Haziran 2025 tarihinden itibaren geçerli olan indirimle politika faizi % 2,00 seviyesine gerilemiştir.

İsveç ayrıca, istihdam politikaları ve nitelikli işgücünün artırılması kapsamında işgücüne dayalı olarak uygulanan göç politikası ile işsizliğin en düşük seviyelerde seyrettiği ekonomilerden olagelmıştır. Bununla birlikte, işsizlik oranı son yıllarda görece yüksek seyretmektedir. 2022 yılında % 7,5 olan işsizlik oranı 2023 yılında % 7,7'e, 2024 yılında % 8,4'e yükselmiştir. 2025 yılının ilk çeyreğinde mevsimsel düzeltilmiş rakamlara göre işsiz sayısının 502.000'e ulaşması neticesinde işsizlik oranı % 8,7 olarak gerçekleşmiştir.

İhracat, ithalat ve dış ticaret hacminde belirgin artışlar kaydedilen 2021 yılının ardından İsveç'in dış ticaretindeki olumlu gelişmeler, 2022 yılında yavaşlayarak da olsa devam etmiş, 2023 yılı ise ihracatın ithalata oranla daha olumlu seyretmesi neticesinde, dış ticaret hacmindeki gerilemeye karşın İsveç'in dış ticaret açığının tersine çevrildiği bir yıl olmuştur. İsveç'te yaşanmakta olan ekonomik durgunluğun İsveç'in dış ticaretini de olumsuz etkilemesi neticesinde 2024 yılında İsveç'in ihracatı bir önceki yıla göre % 1,0 azalarak 195,9 milyar ABD Doları, ithalatı % 2,1 azalarak 189,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret hacminin 385 milyar ABD Doları olduğu 2024 yılında, İsveç'in ticaret fazlası % 41,7 artışla 6,8 milyar ABD Dolarına yükselmiştir.

2025 yılı Ocak-Mart döneminde ise İsveç'in ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,7 artarak 50,7 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 0,3 artarak 47,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Anılan dönemde İsveç 3,6 milyar ABD Doları ticaret fazlası vermiştir.

2- Dış Ticaret

A- Dış Ticaretin Genel Görünümü

Birim: Milyar ABD Doları	İsveç'in İhracatı	Türkiye'nin İsveç'ten İthalatı	Tr Pay (%)	İsveç'in İthalatı	Türkiye'nin İsveç'e İhracatı	Tr Pay (%)	Türkiye-İsveç Toplam Dış Ticaret Hacmi
2023	197,9	2,25	1,1	193,1	1,57	0,8	3,82
2024	195,9	2,12	1,1	189,1	1,54	0,8	3,66
2025 (1-3)	50,7	0.556	1,1	47,1	0.355	0,8	0.910

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

B- Dış Ticaretin Aylık Görünümü

	2024 İsveç'in İhracatı (\$)	2025 İsveç'in İhracatı (\$)	2024 Türkiye'nin İsveç'ten İthalatı (\$)	2025 Türkiye'nin İsveç'ten İthalatı (\$)	2024 İsveç'in İthalatı (\$)	2025 İsveç'in İthalatı (\$)	2024 Türkiye'nin İsveç'e İhracatı (\$)	2025 Türkiye'nin İsveç'e İhracatı (\$)
Ocak	16.276.671.444	17.898.206.403	187.316.653	162.514.728	14.988.331.905	16.469.211.707	133.193.746	128.874.643
Şubat	16.485.744.853	16.101.314.861	200.843.691	174.757.421	15.435.433.878	14.718.518.865	120.330.722	104.572.392
Mart	17.020.971.145	18.459.176.520	179.340.332	224.050.132	16.510.102.742	17.350.922.307	122.897.125	120.584.448
Nisan	16.863.434.389		183.407.570		16.192.031.069		129.506.024	
Mayıs	17.428.740.775		211.456.563		16.469.988.406		121.228.726	
Haziran	16.264.601.991		176.801.536		15.485.385.953		140.880.886	
Temmuz	14.737.556.219		153.477.233		14.126.655.822		117.436.235	
Ağustos	14.506.352.255		182.916.386		15.124.371.839		137.420.152	
Eylül	16.611.357.972		198.664.234		16.630.638.334		131.357.502,	
Ekim	17.547.189.630		156.242.680		17.442.606.938		135.482.280	
Kasım	16.690.998.710		137.251.025		16.000.616.646		133.497.650	
Aralık	14.729.262.091		154.208.260		14.241.238.611		114.604.654	
Toplam	195.162.881.474	52.458.697.784	2.121.926.163	561.322.281	188.647.402.143	48.538.652.879	1.537.835.702	354.031.483

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası aylık kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Diğer tablolarda dönemsel kurların esas alınması nedeniyle veriler farklılık gösterebilmektedir.

C- Dış Ticaretin Ürün Bazlı Görünümü

İsveç'in Dünyadan İthalatında İlk 10 Ürün					
GTİP Kodu	GTİP Adı	2023 (\$)	2024 (\$)	2024 (\$) (1-3)	2025 (\$) (1-3)
27090090	Petrol Yağları ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar (Ham)	11.259.363.175	11.263.844.750	3.168.907.932	2.641.493.142
87038010	Diğer Taşıtlar (Sadece Elektrik Motorundan Tahrikli Olanlar, Yeni)	5.053.045.766	4.380.321.319	941.768.558	1.042.096.724
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	4.147.941.541	3.680.488.546	816.061.609	795.831.716
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	2.746.012.498	3.234.139.437	792.234.563	943.727.852
27101943	Orta Yağlar: (Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğerleri)	3.980.193.601	3.065.196.480	704.344.056	727.677.529
85171300	Akıllı Telefonlar	3.009.873.258	2.982.468.774	700.875.125	660.874.536
85176200	Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye veya Yeniden Oluşturmaya Mahsus Makinalar	2.954.161.877	2.774.347.038	757.225.414	676.472.040
84713000	Portatif Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Diğer Bilgi İşlem Makinaları	2.176.973.884	2.271.400.734	487.154.082	534.227.307
85076000	Lithium İyonlu Diğer Akümülatörler	1.507.724.458	1.802.607.780	449.821.308	441.615.531
84714100	Diğer Otomatik Bilgi İşlem Makinaları (Aynı Kabın İçinde En Az Bir Merkezi İşlem Birimi / Bir Giriş - Çıkış Birimi Bulunan)	1.012.961.347	1.459.051.754	463.534.459	42.862.546

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2024 yılında en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

3 Aylık Dış Temsilcilik Raporu
2025 Ocak-Mart

İsveç'in Dünyaya İhracatında İlk 10 Ürün					
GTİP Kodu	GTİP Adı	2023 (\$)	2024 (\$)	2024 (\$) (1-3)	2025 (\$) (1-3)
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni Olanlar)	4.723.131.757	6.314.282.835	1.716.597.927	1.278.285.129
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	5.540.200.983	5.749.838.924	1.442.114.007	1.758.877.053
87032319	Benzinli Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3 (Sivil Kullanım İçin)	4.971.176.398	4.465.257.238	1.084.042.247	1.324.133.508
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	4.150.172.444	3.663.455.594	803.461.134	792.419.080
30021500	Dozlandırılmış veya Perakende Satışa Uygun Şekilde Ambalajlanmış veya Hazırlanmış Bağışıklık Ürünleri	3.588.585.616	3.480.717.005	844.799.637	1.003.270.119
27101943	Orta Yağlar: (Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğerleri)	3.878.123.514	3.142.490.768	938.721.308	956.891.133
74020000	Rafine Edilmemiş Bakır ve Elektrolitik Rafine İçin Bakır Anotları	1.324.336.656	2.840.959.697	640.739.814	834.069.000
26011200	Demir Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri, Aglomere Edilmiş	2.555.218.670	2.202.869.078	272.198.892	623.085.867
27101245	Hafif Yağlar ve Müstahzarları: Kurşunsuz Benzin	2.421.016.005	2.084.424.112	653.479.855	505.279.024
85176200	Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye veya Yeniden Oluşturmaya Mahsus Makinalar	2.250.902.991	1.982.848.087	456.247.106	458.654.930

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2024 yılında en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

3- İkili Ticaret

A- İkili Ticaretin ürün Bazlı Görünümü

Türkiye'nin İsveç'e İhracatında İlk 10 Ürün					
GTİP Kodu	GTİP Adı	2023 (\$)	2024 (\$)	2024 (\$) (1-3)	2025 (\$) (1-3)
87042191	Dizel/Yarı Dizel Yeni Taşıtlar, Silindir Hac.<2500 Cm3	64.770.389	42.508.087	23.128.351	0
73082000	Demir/Çelikten Kuleler ve Pilonlar	50.398.228	39.024.801	18.567.055	6.063.319
84501190	Otomatik Çamaşır Makinası - 6 kg<kuru çam.kap<10 kg	43.914.071	35.540.285	9.802.808	7.294.575
61159500	Diğer Çoraplar-Pamuktan	29.499.068	31.585.034	7.800.280	7.927.148
85444991	İzole Edilmiş Teller, Kablolar, Diğ. İzole Edilmiş Elektrik İletkenler	6.989.580	30.408.103	2.986.707	10.630.351
61091000	Tişört, Fanila, Atlet, Kaşkorse vb. Giyim Eşyası; Pamuktan	20.426.314	25.987.038	6.396.827	7.016.532
87021011	Midibüs – Yeni (Dizel veya Yarı Dizel Motorlu)	36.752.564	23.228.877	4.676.896	2.601.909
84129080	Elektriksiz Makine ve Motor Aksam, Parçaları	4.880.513	22.902.751	2.984	281
85372091	Elektriğin Kontrol / Dağıtımı İçin İki / Daha Fazla Cihazla Donatılmış Tablo, Pano, Sayısal Kontrol Cihazları	16.392.253	22.519.179	5.583.688	6.170.605
57024200	Dokunmuş Halılar, Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları (Sentetik veya Suni Dokumaya Elverişli)	22.075.812	22.283.906	5.226.400	6.133.532

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2024 yılında İsveç'e en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

3 Aylık Dış Temsilcilik Raporu
2025 Ocak-Mart

Türkiye'nin İsveç'ten İthalatında İlk 10 Ürün					
GTİP Kodu	GTİP Adı	2023 (\$)	2024 (\$)	2024 (\$) (1-3)	2025 (\$) (1-3)
26011200	Demir Cevherleri, Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri (Kavrulmuş Demir Piritleri Dahil	196.371.652	162.147.209	0	20.985.560
87032319	Benzinli Yeni Binek Otomobilleri-1500Cm3< Silindir Hacmi< 1600cm3	17.979.043	113.739.606	20.172.542	61.929.230
87036010	Hem Benzinli, Hem Elektrik Motorlu Taşıtlar; Yeni, Harici Güç Kaynağına Bağlanarak Şarj Edilenler	27.780.838	99.775.232	12.599.802	37.296.242
72254060	Diğer Alaşımli Çelikten Diğer Yassı Hadde Mamulleri; Rulo Olmayan, Sıcak Haddelenmiş, eni >= 600 mm, 4.75 <= kalınlık <= 10mm	57.109.392	66.858.910	19.673.281	25.453.920
85176200	Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye veya Yeniden Oluşturmaya Mahsus Makinalar	33.571.357	65.754.756	12.101.022	19.153.280
48109230	Çok Katlı Diğer Kağıt ve Kartonlar; Sadece Bir Dış Tabakası Beyazlatılmış	54.117.247	60.903.841	17.028.174	13.965.846
87033219	Dizel/Yarı Dizel Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3	159.443.112	58.208.047	59.200.221	0
72254040	Diğer Alaşımli Çelikten Diğer Yassı Hadde Mamulleri; Rulo Halinde Olmayan, Sıcak Haddelenmiş, eni >= 600 mm, kalınlık > 10mm	44.289.183	56.202.266	20.946.410	13.852.382
47032100	Sodali veya Sülfatlı Kimyasal Odun Hamuru (İğne Yapraklı Ağaçlardan)	81.233.635	53.775.247	13.609.776	15.895.769
72044910	Demir ve Çelikten Parçalanmış Olan Diğer Döküntü ve Hurdalar	39.410.553	53.601.774	15.194.569	4.127.405

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2024 yılında İsveç'ten en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

DEĞERLENDİRME

İsveç Dış Ticareti

İsveç dış ticareti, Avrupa Birliği (AB) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğinden kaynaklanan kurallara göre şekillenmektedir. AB üye ülkeleri arasında mal ticaretinde gümrük vergisi bulunmamakta ve 3. ülke ürünlerine yönelik Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulanmaktadır. Ayrıca diğer Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ve AB üye ülkeleri arasında 1994'te yapılan anlaşma ile oluşturulan Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) kapsamında, AB üyesi olmayan Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn da tek pazara dahil edilmiştir. Ülkemizle İsveç arasında ikili ticarete ilişkin tüm uygulamalar ise DTÖ hükümleri ve AB ile ticari ilişkilerimizin temelini oluşturan Gümrük Birliği çerçevesinde şekillenmektedir.

DTÖ verileri çerçevesinde İsveç 2023 yılında % 0,8 pay ile dünya ticaretinde en fazla ihracat yapan ülkeler sıralamasında 33 üncü sırada yer almıştır. En fazla ithalat yapan ülkeler sıralamasında 32 nci sırada yer alan İsveç'in dünya ithalatından aldığı pay % 0,8 olmuştur. Ülkemiz ise 2024 yılında % 1,1 pay ile en fazla ihracat yapan 30 uncu ülke olurken, ithalatta ise % 1,4 pay ile en fazla ithalat yapan 22 nci ülke konumunda bulunmaktadır.

2025 yılı Ocak-Mart döneminde İsveç'in ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,7 artarak 50,7 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 0,3 artarak 47,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Anılan dönemde İsveç % 24,1 artışla 3,6 milyar ABD Doları ticaret fazlası vermiştir. İsveç'in dış ticaretinin miktar bazlı değişimi incelendiğinde ise 2025 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine oranla ihracatının % 5, ithalatının % 2 oranında arttığı görülmektedir.

İsveç'in 2025 yılının ilk çeyreğindeki ihracatının bölgesel dağılımı incelendiğinde, ihracatın % 72,0'sinin Avrupa kıtasına yapıldığı dikkat çekmekte olup, bunun % 53,4'ü AB 27 ülkelerine gerçekleşmiştir. İsveç'in ihracatının % 13,1'i Amerika; % 11,6'sı Asya; % 2,0'si Afrika ve % 1,0'i ise Okyanusya ve Antarktika bölgelerine yapılmıştır. İthalatta Avrupa kıtasının ağırlığı % 81,2 ile daha da bariz olup, bunun % 65,5'ini AB 27 ülkeleri oluşturmaktadır. Diğer bölgelerden ithalat incelendiğinde; Asya'nın % 11,0; Amerika'nın % 6,7; Afrika'nın % 0,9 ve Okyanusya ve Antarktika'nın % 0,2 pay sahibi olduğu görülmektedir.

İsveç'in en çok ihracat ve ithalat yaptığı ülkeler arasında komşu ülkelerin ağırlığı dikkat çekmektedir. 2025 yılının ilk 3 ayında İsveç'in en fazla ihracat yaptığı ilk 5 ülke; Almanya (% 9,7); Norveç (% 9,5); ABD (% 9,3); Danimarka (% 6,8) ve Finlandiya (% 6,6) olarak sıralanırken, ülkemiz 556 milyon ABD Doları ve % 1,1 pay ile 19 uncu sırada yer almıştır. İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 5 ülke ise; Almanya (% 16,1); Norveç (% 9,6); Hollanda (% 9,4); Danimarka (% 6,9) ve Çin Halk Cumhuriyeti (% 5,6) olarak sıralanırken, ülkemiz 355 milyon ABD Doları ve % 0,8 pay ile İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 23 üncü ülke olmuştur.

İsveç'in 2025 yılının ilk çeyreğinde ihracatının sektörel dağılımı incelendiğinde; % 43,2 ile en büyük payı makine ve ulaşım ekipmanları sektörünün aldığı görülmekte olup, bunu % 16,2 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 10,6 ile mineraller; % 9,2 ile odun ve kağıt ürünleri; % 7,6 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımı ve diğer ürünler takip etmektedir. Makine ve ulaşım ekipmanları sektöründe sanayi makineleri (% 14,2); kara taşıtları (% 12,7); elektronik-haberleşme (% 10,3) alt grupları özellikle

dikkat çekmektedir. İsveç'in aynı dönemdeki ithalatının sektörel dağılımı incelendiğinde ise; % 43,6 ile makine ve ulaşım ekipmanlarının ihracatın yanı sıra ithalatı da ilk sırada geldiği görülmekte olup, bunu % 13,7 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 9,5 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımları; % 8,2 ile mineraller ve % 2,8 ile odun ve kağıt ürünleri takip etmektedir. Hesaplamalarda diğer (% 22,2) başlığı altında sıralanan gıda, içecekler ve tütün (% 11,6); tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı (% 5,0) ile mobilya (% 1,4) ise ihracatımız açısından potansiyel arz eden ürün grupları arasında yer almaktadır.

Türkiye-İsveç İkili Ticari İlişkiler

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ticari ilişkilerin gelişimi incelendiğinde; 2020 yılında 1,21 milyar ABD Doları olan İsveç'e ihracatımız 2021 yılında % 31 artışla 1,58 milyar ABD Dolarına yükselmiş, 2022 yılında yine 1,58 milyar ABD Doları, 2023 yılında ise 1,57 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İsveç'ten ithalatımız 2020 yılında 1,61 milyar ABD Doları iken, 2021 yılında % 10 artışla 1,77 milyar ABD Dolarına, 2022 yılında % 14 artışla 2,02 milyar ABD Doları, 2023 yılında ise % 11,4 artışla 2,25 milyar ABD Dolarına yükselmiştir.

2024 yılında ise bir önceki yıla oranla İsveç'e ihracatımız % 1,8 azalışla 1,54 milyar ABD Doları, ithalatımız % 5,4 azalışla 2,12 milyar ABD Doları, dış ticaret hacmimiz ise % 3,9 azalışla 3,66 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İsveç ile ikili ticarete ülkemiz aleyhine ticaret açığı 2024 yılında % 13,6 düşüşle 584 milyon ABD doları seviyesine gerilemiştir.

2025 Ocak-Mart döneminde ise 2024 yılının aynı dönemine oranla İsveç'e ihracatımız % 6,1 azalışla 355 milyon ABD Doları, ithalatımız % 2,1 azalışla 556 milyon ABD Doları, dış ticaret hacmimiz ise % 3,7 azalışla 910 milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ticarete sanayi ürünlerinin ağırlığı dikkat çekmektedir. İsveç'e 2024 yılı ihracatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün; dizel/yarı dizel taşıtlar; demir-çelikten kuleler; otomatik çamaşır makineleri; pamuktan çoraplar; kablo ve teller; tişört, fanila ve atletler; dizel/yarı dizel motorlu midibüsler; elektriksiz makine ve motor aksam, parçaları; elektrik pano ve kontrol cihazları; dokunmuş halılar olmuştur. 2024 yılında İsveç'ten ithalatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün ise; demir cevherleri; benzinli binek otomobilleri; benzinli/elektrik motorlu taşıtlar; alaşımlı çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den küçük); hücresel ağlar için ses/görüntü almaya/vermeye mahsus makinalar; çok katmanlı kağıt ve kartonlar; dizel/yarı dizel binek otomobilleri; alaşımlı çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den büyük); odun hamurları; demir-çelikten döküntü ve hurdalar olarak sıralanmıştır.

2025 Ocak-Mart dönemi ikili ticaretimiz 2'li harmonize sistem kodlarına göre incelendiğinde ise İsveç'e ihracatımızda; 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (61 milyon ABD Doları); 87- motorlu kara taşıtları (45 milyon ABD Doları); 61- örme veya kroşe giyim eşyası (41 milyon ABD Doları); 85- elektrikli makine ve cihazlar (37 milyon ABD Doları); 73- demir veya çelikten eşya (18 milyon ABD Doları); İsveç'ten ithalatımızda ise 87- motorlu kara taşıtları (118 milyon ABD Doları); 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (93 milyon ABD Doları); 48- kağıt ve karton (75 milyon ABD Doları); 72- demir ve çelik (74 milyon ABD Doları); 85- elektrikli makine ve cihazlar (43 milyon ABD Doları) ilk 5 ürün grubu olarak dikkat çekmektedir.

4. İKİLİ EKONOMİK – TİCARİ GÜNDEM

Türkiye-İsveç JETCO II. Dönem Toplantısı: Ülkemiz ve İsveç arasında 2014 yılında imzalanan Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) Anlaşması ile kurulan Türkiye-İsveç JETCO Birinci Dönem Toplantısının 05 Mayıs 2021 tarihinde video konferans yöntemiyle yapılması ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin gelimi açısından önemli bir gelişme olmuştur. Anılan toplantıda İsveç ile ticaret hacmimizi önümüzdeki dönemde dengeli bir biçimde arttırarak 5 milyar ABD Doları seviyesine çıkartma hedefi belirlenmiştir.

Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta gerçekleştirilen NATO Zirvesi öncesinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, İsveç Başbakanı Sayın Ulf Kristersson ve NATO Genel Sekreteri Sayın Jens Stoltenberg arasında yapılan görüşme sonrasında yayımlanan basın açıklamasında: müttefikler arasındaki savunma ticareti ve yatırımlarında hiçbir kısıtlama, engel veya yasak olmaması gerektiği ve bu tür engellerin kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılacağı; Türkiye ve İsveç'in Türkiye-İsveç Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) aracılığıyla ekonomik işbirliğini arttırma konusunda anlaştığı; her iki ülkenin de ikili ticaret ve yatırımların geliştirilmesine yönelik fırsatların en üst düzeye çıkarılmasına gayret edecekleri; AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ile vize serbestisi de dahil olmak üzere İsveç'in Türkiye'nin AB katılım sürecini canlandırma yönündeki çabalarını aktif olarak destekleyeceği hususlarına da yer verilmiştir.

Bu çerçevede, Türkiye-İsveç JETCO II. Dönem Toplantısı Ticaret Bakanımız Sayın Prof. Dr. Ömer Bolat ile İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği ve Dış Ticaret eski Bakanı Sayın Johan Forssell'in eşbaşkanlıklarında 3 Eylül 2024 tarihinde Stokholm'de gerçekleştirilmiştir. Ticaret Bakanları düzeyinde yapılan JETCO Toplantısı ile eş zamanlı olarak Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Business Sweden tarafından ayrıca iki ülke iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla bir Yuvarlak Masa Toplantısı düzenlenmiştir. Son olarak Dünya Türk İş Konseyi (DTİK) tarafından düzenlenen DTİK İsveç Buluşması etkinliği çerçevesinde, DEİK Başkanı Sayın Nail Olpak'ın moderatörlüğünde Sayın Bakanımız İsveç'te faaliyet gösteren önemli iş insanlarımız ve uluslararası şirketlerde üst düzey görev yapan profesyonel Türk yetkililerle bir araya gelmiştir.

Türkiye-İsveç JETCO II. Dönem Toplantısı kapsamında Ticaret Bakanımız Sayın Prof. Dr. Ömer Bolat'ın İsveç'e gerçekleştirdiği ziyaret İsveç ile ikili ilişkilerin arzu edilen seviyeye çıkarılması açısından son derece uygun bir zemin yaratmaktadır. İsveç ile ülkemiz arasında oluşan yeni dönemde ikili ekonomik ve ticari ilişkilerdeki potansiyeli açığa çıkarmak açısından iki ülke iş dünyası arasındaki temas ve işbirliğinin arttırılmasına yönelik faaliyetlerin büyük önem taşıdığı ve desteklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

DEİK Türkiye-İsveç İş Konseyi: Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ekonomik ve ticari ilişkilerdeki potansiyeli açığa çıkarmak açısından iki ülke iş dünyasının düzenlenecek çeşitli etkinlikler suretiyle temas ve işbirliğinin arttırılması büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda Türkiye-İsveç İş Konseyine büyük görev düşmektedir. 21 Şubat 2025 tarihinde Business Sweden tarafından İsveçli stratejik danışmanlık şirketi Actagon AB'nin Ortağı Andreas Skinnars'ın resmi olarak Türkiye-İsveç İş Konseyi İsveç Kanadı Başkanlığına getirildiği açıklanmıştır. Business Sweden tarafından yapılan görevlendirmenin Türkiye-İsveç İş Konseyi'nin etkinliğinin arttırılması suretiyle ikili ilişkilerin gelişimine önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Müteahhitlik Alanında İşbirliği: Ukrayna'nın Yeniden İnşası", Ticaret Bakanımız Sayın Prof. Dr. Ömer Bolat'ın eşbaşkanlığında 3 Eylül 2024 tarihinde Stokholm'de gerçekleştirilen Türkiye-İsveç JETCO II. Dönem Toplantısı ile DEİK ve Business Sweden tarafından düzenlenen yuvarlak masa toplantısında ele alınan temel konular arasında yer almıştır. Ukrayna'da Türk müteahhitlik şirketlerinin başarıları ve sahadaki varlıkları İsveçli şirketler ile sağlanabilecek işbirlikleri açısından önemli bir imkan yaratmaktadır. Diğer taraftan, sürdürülebilir ulaştırma, yenilenebilir enerji ile özel müteahhitlik alanlarında İsveçli şirketlerin sahip oldukları teknolojik üstünlükler ile İsveç'in sağladığı ilave finansman imkanları Türk müteahhitleri açısından da olumlu bir nitelik taşımaktadır.

Özellikle İsveç ihracat kredi garanti kuruluşları EKN ve SEK'in Türkiye'de ve diğer ülkelerde Türk müteahhitlerin çeşitli projelerine belirli oranda İsveç mal ve hizmetlerinin kullanılması koşuluyla finansman sağladığı, özellikle Türkiye'deki altyapı projelerini yakından takip ettikleri, yeni projeler ve finansman imkanları hakkında Türk müteahhitlik firmaları ile görüşmeler halinde oldukları bilinmektedir. Ayrıca, İsveç'in NATO üyeliği sonrasına yönelik ortaya çıkan ihtiyaç dikkate alındığında, İsveç'te ülkemiz firmaları açısından müteahhitlik ve teknik müşavirlik alanındaki potansiyelin daha da artmakta olduğu görülmektedir.

Önemli Gelişmeler:

- İsveçli video oyun grubu Aonic, Bursa merkezli mobil oyun keşif ve sadakat platformu olan Mega Fortuna'ya 10 milyon ABD Doları yatırım yapmıştır. Varılan işbirliği Aonic'in Mega Fortuna'nın tüm hisselerini 70 milyon ABD Dolarına ulaşabilecek bir bedelle satın alma opsiyonunu da içermektedir. Aonic'ten yapılan açıklamada, yatırımları ile özellikle bünyelerindeki Exmox için daha fazla sinerji yaratmayı amaçladıkları açıklanmıştır.

İkili Ticari İlişkilerde Yaşanan Sorunlar:

Türkiye ile İsveç arasındaki ticari ilişkilerde ve doğrudan yatırımlarda, AB pazarına girişte yaşanan genel sorunların haricinde en önemli sorun bankacılık alanında yaşanmaktadır. İsveç'ten ülkemize/ülkemizden İsveç'e para transferi konusunda yaşanan sıkıntılar iş insanlarımızı etkilemekte, iş insanlarımız ayrıca İsveç'te şirket kuruluşu için gerekli olan banka hesabı açma sürecinde de zorluklarla karşılaşmaktadır. Ülkemiz tarafından ikili platformlarda müteaddit defalar gündeme getirilen sorunla ilgili olarak İsveç'te faaliyet gösteren en büyük bankalar olan SEB, Swedbank, Nordea ve Handelsbanken yetkilileri ile gerçekleştirilen görüşmelerde bankalar; yasal yükümlülükler çerçevesinde mevcut Kara Parayla Mücadele ve Müşterini Tanı gerekliliklerine uygun hareket etmeleri gerektiğini, Türkiye'ye özel kısıtlayıcı politikalarının bulunmadığını belirtmişlerdir. Bununla birlikte, bazı bankaların Türkiye'yi diğer pek çok ülkeyle birlikte, yüksek riskli ülke olarak kabul etmesi nedeniyle gerek para transferleri gerekse Türk şirketlerinin İsveç'te banka hesabı açma sürecinde ilave zorluklar yaşanmaktadır. Konu hakkında gerek İsveç bankaları gerekse İsveç kurumları nezdinde girişimlere devam edilmektedir. Ülkemizin OECD Mali Eylem Görev Gücünün gri listesinden çıkarılmasının bu alanda yaşanan sorunların çözülebilmesi açısından olumlu katkı sağlayabileceği, bununla birlikte nihai etkisinin tam olarak anlaşılabilmesi açısından uygulamanın izlenmesine ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.

İsveç'te faaliyet ve yatırım yapmak isteyen firmalarımızın karşılaştığı bir diğer önemli sıkıntı müteahhitlik faaliyetleri ile ilgili olarak yaşanmaktadır. Firmalarımızın İsveç'teki önemli altyapı, metro, tünel projeleriyle ilgilenmelerine ve ihalelere katılmalarına karşın, özellikle son dönemde İsveç Trafik İdaresi'nin (Trafikverket) metro yapımı ve tünel inşası gibi bazı ihalelerinde ülkeler arasında Genel Güvenlik Anlaşmasının mevcudiyetini şart koşması nedeniyle firmalarımızın verdikleri teklifler kabul edilmemekte ve firmalarımız ihale dışında kalmaktadır. Söz konusu durum firmalarımızın İsveç pazarına girme ve pazarda yeni projeler alma imkânlarını olumsuz etkilemekte, Trafikverket tarafından şart koşulan söz konusu hususun ilerleyen dönemlerde ilgili diğer kurum ve kuruluşlar tarafından istenilmeyeceğinin bir garantisi de bulunmamaktadır. Konu ülkemiz tarafından İsveç ile gerçekleştirilen ikili görüşmelerde gündeme getirilmekte olup, halihazırda Dışişleri Bakanlığımız ile Milli Savunma Bakanlığımız tarafından İsveç tarafına sunulmak üzere bir Genel Güvenlik Anlaşması taslağı üzerinde çalışıldığı öğrenilmiştir.

Müteahhitlik hizmetleri ihracatımız açısından önem taşımakla birlikte daha genel mahiyetteki bir diğer sorun ise çalışma ve oturma izinleri ile ilgili olarak yaşanmaktadır. Proje şirketi tarafından istihdam edilen işçi, teknisyen, mühendis ve yöneticilerin bir AB / Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) ülke vatandaşı veya oturma iznine sahip olması durumunda hizmetlerin serbest dolaşımı kuralı çerçevesinde İsveç'te çalışmasının önünde bir engel bulunmamaktadır. AB / AEA dışındaki ülkelerin vatandaşları için normal şartlarda oturma ve çalışma izni gerekmektedir. Yabancı firmaların üstlendikleri projeler için kendi işçilerini getirmelerinin önünde yasal bir engel olmamakla birlikte zaman zaman çalışma ve oturma izinleri verilmesinde sıkıntılarla karşılaşıldığı da bildirilmektedir. Özellikle son dönemde uygulamada karşılaşılan bazı sıkıntılar çerçevesinde müteahhitlik sektörüne yönelik izinlerin zorlaştığı ifade edilmektedir. Alandaki işgücü büyük oranda, Polonya, Baltık ülkeleri veya İsveç'e yakın AB ülkelerinden gelen vize sorunu olmayan işçilerden oluşmaktadır.

Diğer taraftan, 2024 Şubat ayından itibaren özellikle İsveç'e yönelik ilk Schengen sürücü vizesi başvurularında ciddi sıkıntılarla karşılaşıldığı, yüksek oranda ret yanıtı alındığı bazı lojistik firmalarımız tarafından Müşavirliğimize bildirilmiştir. Konu çeşitli platformlarda gündeme getirilerek ikili ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirmeye çalıştığımız bir dönemde ikili ticaretin akışını olumsuz etkileyebilecek uygulamalardan imtina edilmesi talebinde bulunulmuştur. Son dönemde başvuru sürelerinin uzadığı, vizelerin daha kısa süreler için düzenlenmeye başlandığı, bunun da lojistik operasyonlarını olumsuz etkilediği yönünde ilave şikayetler de alınmaktadır.

İş Heyetleri ve Ziyaretler:

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ekonomik ve ticari ilişkilerdeki potansiyeli açığa çıkarmak açısından iki ülke iş dünyasının düzenlenecek çeşitli etkinlikler suretiyle temas ve işbirliğinin arttırılması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, İsveç'e yönelik gerçekleştirilecek iş ve ticaret heyetleri, fuar katılımları, iş ziyaretleri, yerel firma kurulumu gibi faaliyetlerin mevcut potansiyelin realize edilebilmesi açısından son derece önemli olduğu değerlendirilmektedir.